

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 830
Konu :Bitlis Milletvekili
Hüsamettin ZENDERLİOĞLU'nun
Yazılı Soru Önergesi

....../.../2013

08 Mart 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18.02.2013 tarihli ve 43452547-120.07-108602 sayılı yazınız.

Bitlis Milletvekili Hüsamettin ZENDERLİOĞLU'nun Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/17244 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :

-Cevap Yazısı (2 Sayfa)

BİTLİS MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU'NUN
T.B.M.M. 7/17244 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Bitlis'in başta il merkezi ve Tatvan ilçesi olmak üzere il genelinde çeşitli dernek, vakıf ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aracılığıyla dağıtılan kömürler nedeniyle yoğun bir hava kirliliği yaşanmaktadır. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde Bitlis ve ilçelerine bir bulut gibi çöken kalitesiz kömür nedeniyle çocuklar, kadınlar ve yaşlılar ile solunum yolu rahatsızlığı olan birçok insanımız bu durumdan etkilenmektedir. Dağıtılan ve kente kontrolsüz bir şekilde getirilen kalitesiz kömürlerin hava kirliliğine sebep olarak insan sağlığına etki ettiği düşünülmektedir.

Bu bağlamda;

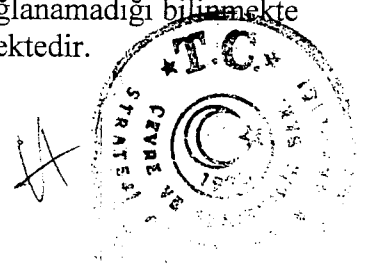
- 1) Bitlis ve ilçelerini etki altına alan ve hayatı olumsuz etkileyen hava kirliliğinin kalitesiz kömürden kaynaklandığı var sayımı doğru mudur? Hava kirliliğinin sebebi kalitesiz kömür değil ise nedir?
- 2) Vakıflar ve çeşitli kurumlar tarafından dağıtılan kömürlerin TSE standartlarına uygunluğu var mıdır?
- 3) Kurumlar tarafından kentlere kaçak yollardan getirilen kalitesiz kömürle ilgili bir işlem uygulanmış mıdır? Kömürün kalite kontrolü hangi kurum ve kimler tarafından yapılmaktadır?
- 4) Vakıflar ve kurumlar aracılığıyla dağıtılan kömürlerin denetimi yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa hangi kurumlar tarafından ne gibi çalışmalar yapılmıştır?

CEVAPLAR :

1) Hava kirliliği nedenleri kaynak bazında incelendiğinde;

- Isınma amaçlı, düşük kalorili ve kükürt oranı yüksek kömürlerin yaygın olarak kullanılması ve yanlış yakma tekniklerinin uygulanması,
- Nüfus artışı ve gelir düzeyinin yükselmesine paralel olarak, sayısı hızla artan motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazları,
- Sanayi tesislerinin kuruluşunda yanlış yer seçimi, çevrenin korunması açısından gerekli tedbirlerin alınmaması (baca filtresi, arıtma tesisi olmaması vb.), uygun teknolojilerin kullanılmaması, enerji üreten yakma ünitelerinde vasıfsız ve yüksek kükürtlü yakıtların kullanılması, hava kirliliğine sebep olan etkenlerin başında gelmektedir.

Ayrıca meteorolojik olaylar ve kentlerin topoğrafik yapısı da hava kirliliği üzerinde etkili olan faktörlerdendir. Örneğin çukur yerlerde kurulan veya etrafı dağlarla çevrili olan kentlerde, rüzgar hızının yavaşladığı ve havadaki zararlı gazların rüzgarlarla dağılımının sağlanamadığı bilinmekte olup, olumsuz hava koşulları da hava kirliliğinin artmasına neden olabilmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca yayımlanan son hava kalitesi bülteni olan 2013 Yılı Ocak Ayı Hava Kalitesi Bültenine göre; ulusal hava kalitesi izleme ağına bağlı istasyonlar içerisinde Bitlis ilinde yer alan istasyondan alınarak doğrulaması yapılmış 24 saatlik izleme verileri değerlendirildiğinde; partiküler madde (PM10) parametresi bazında kısa vadeli sınır değeri aşımı ve kükürtdioksit (SO2) parametresi bazında kısa vadeli sınır değeri aşımı görülmüştür.

2) Ülkemizde kullanılan katı yakıtlar, Çevre Kanunu kapsamında Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ile Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi hükümleri, bu çerçevede alınan Mahalli Çevre Kurulu Kararlarına uygun olmalıdır.

Bu kapsamda Bitlis Valiliği Mahalli Çevre Kurulu'na, vakıflar tarafından Bitlis İl Merkezi, Tatvan ve Ahlat İlçelerine Manisa Soma'dan çıkan yerli kömürler, Adilcevaz, Güroymak, Mutki ve Hizan İlçelerinde ise Şırnak İlinden çıkan yerli kömürlerin dağıtılması yönünde karar alınmıştır.

3) Katı yakıtların denetimi yukarıda açıklanan mevzuat çerçevesinde ve Mahalli Çevre Kurulu Kararları doğrultusunda İl Müdürlüklerimiz ve Bakanlığımızca yetki devri yapılmış Belediye Başkanlıklarınca düzenli olarak yapılmaktadır. Denetimler, planlı ve ani olarak veya şikâyet üzerine gerçekleştirilmektedir. Kentlere kaçak yollarla getirilen kömürlerle ilgili yine aynı mevzuat çerçevesinde denetimler yapılmaktadır. Diğer yandan denetime tabi tutulan katı yakıtlardan alınan numuneler, Bakanlığımız tarafından akredite edilmiş ve ülke genelinde bulunan toplam 22 adet katı yakıt laboratuvarına gönderilmekte ve mevzuata uygun olup olmadığı tespit edilmektedir.

Bitlis Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından; İl sınırları içerisinde kaçak yollarla giriş yapan kömürlerin engellenmesi amacıyla İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Defterdarlığının da katılımıyla bir çalışma yürütülmesi planlanmış, ayrıca kömür satıcıları ile bilgilendirme toplantısı yapılmış, kaçak kömür kullanılmaması ile ilgili halkı bilinçlendirmek amacıyla el broşürleri dağıtılmış ve okullarda eğitim verilmiştir.

4) Denetimler yapılırken Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından dağıtılan kömürler ile diğer katı yakıtlar ayırt edilmemekte, yapılan denetim tüm katı yakıtları kapsamaktadır.

